

Załącznik nr 6
do Regulaminu konkursu
nr 1/PO IiŚ/10.2/2009

Zakres studium wykonalności dla projektów aplikujących o dofinansowanie w ramach działania 10.2 PO IiŚ

Niniejszy dokument ma charakter zaleceń będących podstawą do opracowywania dokumentacji projektowej dla przedsięwzięć inwestycyjnych realizowanych w ramach Priorytetu X działania 10.2 PO IiŚ. Głównym celem tego dokumentu jest ujednoczenie zasad przygotowywania Studiów Wykonalności (SW) przez beneficjentów, pozwalające na porównywalność przedsięwzięć aplikujących o dofinansowanie w ramach PO IiŚ. Zalecenia te mają również ułatwić beneficjentom proces przygotowywania SW poprzez usystematyzowanie pojęć i wprowadzenie jednolitych założeń. Stanowiąc będą one bazę do merytorycznej oceny projektów przeprowadzanej przez Zespół ds. oceny projektów. Studium Wykonalności jest jedynym załącznikiem rozszerzającym i objaśniającym informacje zawarte we Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Z tego powodu zalecane jest przygotowanie SW zgodnie z podanym spisem treści i wymaganiami wskazanymi dla poszczególnych jego rozdziałów.

Studium wykonalności powinno zawierać wszelkie informacje konieczne do wypełnienia wniosku o dofinansowanie, w szczególności w zakresie analizy finansowej (w tym obliczenia maksymalnego poziomu dofinansowania), analizy społeczno – gospodarczej oraz analizy ryzyka i wrażliwości. Dopuszcza się możliwość opracowania analizy kosztów i korzyści jako odrębnego dokumentu lub jako załącznik do studium wykonalności. Przy sporządzaniu takiej odrębnej analizy beneficjent zobowiązany jest stosować zasady obowiązujące w niniejszym dokumencie.

Kluczową kwestią, podlegającą ocenie na podstawie kryteriów merytorycznych II stopnia, jest wykazanie w ramach szczegółowej oceny ekonomiczno-finansowej, że nie istnieją ekonomicznie uzasadnione możliwe do realizacji alternatywy, które pozwoliłyby osiągnąć cele projektu bez dotacji ze środków publicznych, w oparciu o mechanizmy rynkowe przy wsparciu mechanizmów regulacyjnych.

Wypełnienie wniosku powinno być oparte o informacje udokumentowane w studium. Jeśli dany projekt stanowi etap większego przedsięwzięcia, zakres studium powinien obejmować najważniejsze informacje na temat całości przedsięwzięcia. Wszystkie analizy muszą odnosić się jednak bezpośrednio do etapu objętego wnioskiem i muszą być aktualne (zawierać aktualne założenia). Jeżeli etap objęty wnioskiem był uwzględniany w studium wykonalności dla całego przedsięwzięcia, beneficjent powinien także dostarczyć podsumowanie najważniejszych elementów SW, wykonanego dla całego przedsięwzięcia.

Zakłada się, że Wniosek o dofinansowanie zostanie wypełniony po sporządzeniu SW i możliwe jest wystąpienie różnic w dokonanych obliczeniach czy kosztorysach. Dlatego dopuszczalna jest aktualizacja SW lub przedstawienie zweryfikowanych obliczeń w zakresie analizy finansowej (w formie załącznika) przed oceną merytoryczną II stopnia oraz tuż przed ostatecznym podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. Wszystkie dane finansowe zawarte w studium/wniosku powinny być wyrażone w PLN.

Przy redagowaniu poszczególnych rozdziałów SW zaleca się zwięzłość i klarowność, unikanie zbędnej drobiazgowości jak i ogólności opisów, mając na uwadze, że rezultatem projektu będą udokumentowane lub uprawdopodobnione w treści zmiany ekonomiczno-społeczne, jakie będą miały miejsce w bliższym i dalszym otoczeniu gospodarczym beneficjenta po zrealizowaniu projektu.

Należy zwrócić szczególną uwagę na zgodność treści Studium ze stanem rzeczywistym, zwłaszcza w zakresie analiz i projekcji stanu bieżącego i oczekiwanego opisywanego przedsięwzięcia. Nadmierny, nieuzasadniony optymizm jak i pesymizm może stać się powodem nieuzyskania przez projekt oceny zapewniającej dofinansowanie. Wniosek i SW są dokumentami bezpośrednio ze sobą powiązаныmi - SW uzasadnia i wyjaśnia tezy,

fakty i dane zamieszczone we Wniosku, a więc jakiegokolwiek rozbieżności pomiędzy tymi dokumentami podważają wiarygodność Wniosku i mogą być powodem obniżenia oceny.

Wskazane jest zapoznanie się beneficjenta, przed rozpoczęciem redagowania SW, z kryteriami wyboru projektów dla działania 10.2 PO liŚ, a szczególnie z wagą nadaną każdemu z nich (związane jest to z liczbą punktów, jakie można uzyskać), tak by zapewnić, iż treść SW będzie umożliwiała dokonanie oceny wniosku w sposób satysfakcjonujący beneficjenta.

SPIS TREŚCI STUDIUM WYKONALNOŚCI

1. Informacje o beneficjencie i podmiotach współpracujących

1.1 Nazwa beneficjenta

1.2 Analiza administracyjno – organizacyjna beneficjenta

Opisać należy formę prawną beneficjenta, strukturę własności, powiązania kapitałowe i organizacyjne z innymi podmiotami oraz krótką historię funkcjonowania beneficjenta na rynku. Jeśli beneficjent planuje w okresie realizacji zmiany w tym zakresie – należy wskazać ich zakres oraz przewidywany termin dokonania zmian. Przedstawić należy posiadane koncesje i zezwolenia wymagane do prowadzenia działalności związanej z realizacją projektu (jeśli beneficjent ich nie posiada – opisać na jakim etapie uzyskiwania dokumentu się znajduje oraz wskazać przewidywany termin uzyskania).

1.3 Przedstawienie modelu instytucjonalnego realizacji projektu

Opisać należy sposób zarządzania realizacją projektu: wskazać strukturę instytucjonalną zarządzania realizacją projektu jak również wskazać instytucje upoważnione do ponoszenia wydatków kwalifikowanych, partnerów realizacji projektu (instytucje partycypujące w kosztach) oraz sposób ich wyłonienia/wskazania wraz z opisem praw i obowiązków. Opisać należy także, czy podmioty te będą zaangażowane w przygotowanie, realizację projektu (sporządzenie dokumentacji, wybór wykonawców itp.). Wskazać należy również strukturę zarządzania infrastrukturą powstałą w wyniku realizacji projektu.

2. Przedmiot studium wykonalności

2.1. Tytuł przedsięwzięcia

Tytuł projektu powinien w sposób jednoznaczny określać cele projektu, identyfikować obszar, na którym projekt będzie realizowany oraz nie przekraczać 100 znaków i stanowić jedno zdanie. Jeżeli projekt jest realizacją pewnego etapu większej inwestycji, powinno to być zaznaczone w tytule projektu.

2.2. Cele studium wykonalności oraz główne wnioski z przeprowadzonych analiz

Należy opisać cel sporządzenia studium wykonalności, biorąc pod uwagę specyfikę sektora, wymagania stawiane projektom przez zapisy Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz zasady finansowania inwestycji ze środków publicznych, w szczególności funduszy strukturalnych UE.

Należy przedstawić ocenę projektu z punktu widzenia beneficjenta/inwestora w aspekcie finansowym, technicznym, organizacyjnym, prawnym, ekologiczno-przestrzennym, społeczno-gospodarczym oraz politycznym. Odnieść się należy także do zgodności z politykami horyzontalnymi Unii Europejskiej, i przedstawić efekty realizacji projektu i jego znaczenie dla kraju i regionów, na które projekt ma oddziaływanie. Przedstawić należy także wyniki analizy wariantowej realizacji projektu i wyboru wariantu optymalnego, zarówno z ekonomicznego jak i środowiskowego punktu widzenia.

3. Opis projektu

3.1. Uzasadnienie realizacji projektu oraz jego zakresu

Przedstawić należy ogólną charakterystykę obszaru, na którym realizowany będzie projekt, środowiska naturalnego oraz sytuacji demograficznej i społeczno-gospodarczej. Wskazać należy także prognozowane zmiany wyżej wymienionych aspektów.

Należy przedstawić braki występujące w systemie i sposób, w jaki realizacja projektu przyczyni się do ich wypełnienia.

Opisać należy potrzeby odbiorców występujące na danym terenie, związane bezpośrednio z produktami/usługami, które będą oferowane dzięki realizacji projektu. Na podstawie przeprowadzonej analizy popytu należy wykazać, w jakim stopniu inwestycja zaspokoi popyt na produkty/usługi.

3.2. Zakres projektu

Opisać należy przewidziane w ramach projektu roboty, dostawy, usługi oraz inne niezbędne działania towarzyszące bezpośrednio/pośrednio związane z projektem.

W przypadku, gdy projekt jest etapem ogólnego/większego przedsięwzięcia, należy przedstawić opis proponowanych etapów realizacji, wyjaśniając czy są one technicznie i finansowo niezależne.

Podać należy opis przyjętej koncepcji techniczno-technologicznej. Opis ten powinien zawierać szczegółową charakterystykę przyjętych rozwiązań technicznych i technologicznych, wraz z przedstawieniem podstawowymi parametrów takich jak długość, średnica, przepustowość, rodzaj materiałów.

3.3. Lokalizacja oraz planowany obszar oddziaływania projektu

Należy podać lokalizację/lokalizacje projektu (województwo, powiat, gmina, adres – jeśli możliwe jest jego podanie).

Na podstawie danych społeczno-gospodarczych danego regionu (demograficznych, ekonomicznych, itp.) należy wskazać aspekty lokalizacji geograficznej projektu (lokalny, ponadlokalny, regionalny, ponadregionalny) uzasadniające jego realizację. Jako załącznik do SW należy dołączyć mapę, na której będzie zaznaczony obszar realizacji projektu. Jeśli mapa spełniać będzie wymogi określone dla załącznika do wniosku o dofinansowanie, nie będzie konieczne jej ponowne dołączanie (czyli jako załącznika do wniosku).

3.4. Cele projektu

Formułując cel bezpośredni oraz cele ogólne/pośrednie projektu należy jednoznacznie wskazać zgodność projektu z celami Programu, osi priorytetowej oraz działania. Cel bezpośredni musi wynikać ze zidentyfikowanych problemów, czyli odpowiadać na zapotrzebowanie sektora. Cele ogólne/pośrednie są skutkiem osiągnięcia celu bezpośredniego, zarówno w obszarze zainteresowania przedsiębiorstwa jak i poza nim.

Ponadto należy opisać i uzasadnić cele realizacji projektu na poziomie:

- produktu: określać mają bezpośredni skutek rzeczowy poniesionych nakładów finansowych. Należy odnieść się nie tylko do katalogu obowiązkowych wskaźników produktu, lecz określić wszystkie mierzalne efekty rzeczowe realizacji projektu.
- rezultatu: określać mają natychmiastowe efekty odzwierciedlające cele bezpośrednie, które zostaną osiągnięte w wyniku realizacji projektu (osiągnięcia wszystkich produktów). Należy odnieść się nie tylko do katalogu obowiązkowych wskaźników rezultatu, lecz określić wszystkie mierzalne efekty realizacji projektu.
- oddziaływania: odzwierciedlać mają cel ogólny projektu, który zostanie osiągnięty w otoczeniu społeczno-gospodarczym beneficjenta po osiągnięciu celów bezpośrednich projektu. Należy opisać, jak realizacja projektu wpłynie na długofalowy rozwój przedsiębiorstwa, jakie znaczenie będzie miała na otoczenie społeczno-gospodarcze oraz na rynek pracy (miejsca pracy utworzone bezpośrednio i pośrednio w wyniku realizacji projektu).

W odniesieniu do wszystkich przedstawionych wskaźników należy podać źródła danych, na podstawie których możliwa będzie weryfikacja ich osiągnięcia, oraz metodologię obliczania (w przypadku wskaźników, dla których nie będzie możliwe powołanie się na konkretny dokument).

3.5. Zgodność projektu z polityką sektorową Polski i UE oraz komplementarność z innymi projektami/działaniami/programami realizowanymi na poziomie wspólnotowym i/lub krajowym

Należy wykazać wpływ projektu na realizację polityk horyzontalnych UE (równość szans mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacja, zrównoważony rozwój). Opisać należy powiązania i komplementarność z innymi Programami Operacyjnymi na lata 2007-2013, dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, regionu, sektora.

3.6. Wpływ na bezpieczeństwo energetyczne Polski

Należy wykazać wpływ projektu na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz zgodność z Dyrektywą 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego. Należy wykazać pełną zgodność z zapisami dyrektywy, w szczególności w zakresie dostępu stron trzecich, oraz wykazać, że realizacja projektu (w porównaniu z innymi dostępnymi alternatywami) będzie nie mniej korzystna dla rozwoju konkurencji na rynku energii.

4. Opis systemu zarządzanego przez beneficjenta

4.1. Struktura własnościowa

Należy podać główne elementy infrastruktury zarządzanej przez beneficjenta: struktura własności i wzajemne zależności pomiędzy podmiotami w ramach zarządzanej infrastruktury. Opisać należy także w sposób ogólny charakterystykę własnościową infrastruktury w sektorze, w którym beneficjent prowadzi działalność objętą wnioskiem.

4.2. Opis techniczny istniejącej infrastruktury

Należy podać opis (parametry techniczne) istniejącej, zarządzanej przez beneficjenta infrastruktury związanej z realizacją projektu. Opisać należy także w sposób ogólny charakterystykę techniczną infrastruktury w sektorze, w którym beneficjent prowadzi działalność objętą wnioskiem, i związaną bezpośrednio z realizacją projektu.

5. Analiza popytu

Opisać należy odbiorców produktów/usług, które będą oferowane dzięki realizacji projektu. Charakterystykę można poprzeć przedstawieniem liczby podpisanych już listów intencyjnych, porozumień lub umów.

Prognozę przewidywanego zapotrzebowania na produkty/usługi, które będą oferowane dzięki realizacji projektu przedstawić należy przy uwzględnieniu liczby odbiorców, poziomu cen i opłat, istniejącej i przewidywanej konkurencji. Przedstawiona prognoza musi być poparta analizą rynku, analizą danych statystycznych itp. Analiza popytu powinna mieć charakter dynamiczny, tj. być rozpatrywana w dłuższym horyzoncie czasowym, ze wskazaniem przewidywanej stopy wykorzystania możliwości utworzonej w wyniku realizacji projektu infrastruktury od ukończenia projektu do uzyskania pełnych mocy produkcyjnych (ramy czasowe analizy nie powinny wykraczać poza okres referencyjny przyjęty do analizy finansowej i ekonomicznej).

6. Analiza opcji

6.1. Założenia analizy

Należy przedstawić założenia przyjęte do analizy, na podstawie której dokonano wyboru najbardziej efektywnego ekonomicznie¹ i środowiskowo rozwiązania umożliwiającego osiągnięcie zakładanych celów projektu. Efektem analizy ma być wykazanie, że nie istnieją ekonomicznie uzasadnione możliwe do realizacji alternatywy, które pozwoliłyby osiągnąć cele projektu bez dotacji ze środków publicznych, w oparciu o mechanizmy rynkowe przy wsparciu mechanizmów regulacyjnych.

6.2. Alternatywne rozwiązania

Należy opisać alternatywne rozwiązania planowanego przedsięwzięcia, z uwzględnieniem wariantu zerowego (zaniechanie realizacji inwestycji).

6.3. Porównanie rozważanych alternatyw

Należy przedstawić wyliczenia wskaźników ekonomicznych i finansowych dla wybranego rozwiązania oraz rozwiązań alternatywnych, z uwzględnieniem aspektu środowiskowego.

7. Plan wdrożenia i funkcjonowania projektu

7.1. Harmonogram realizacji

Należy przedstawić ramy czasowe realizacji projektu, uwzględniając poniższy podział. W przypadku, gdy projekt podzielony będzie na etapy (rozumiane jako odrębne zadania inwestycyjne, samodzielnie funkcjonujące części inwestycji), należy przedstawić odrębny wpis dla każdego z etapów harmonogramu.

Lp.	Harmonogram realizacji – etapy realizacji projektu	Data rozpoczęcia (dd/mm/rrrr)	Data ukończenia (dd/mm/rrrr)
1	Studium wykonalności (od podpisania umowy na wykonanie studium do		

¹ Poprzez rozwiązanie najbardziej efektywne ekonomicznie należy rozumieć rozwiązanie najbardziej optymalne pod kątem finansowym i ekonomicznym.

	akceptacji treści przez zamawiającego) ²		
2	Analiza kosztów i korzyści ³ (jeśli nie jest elementem SW lub wymaga aktualizacji)		
3	Ocena Oddziaływania na Środowisko (od złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia do dnia uprawomocnienia się decyzji)		
4	Pozwolenie na budowę (od złożenia wniosku do dnia uprawomocnienia się decyzji)		
5	Nabycie gruntów (uzyskanie dostępu do gruntów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia – do pozyskania 100% terenu niezbędnego do realizacji inwestycji)		
6	Etap budowy (od podpisania umowy/umów z wykonawcami robót/dostawcami do dnia wydania prawomocnej decyzji zezwalającej na użytkowanie)		
7	Etap zakupu i instalacji maszyn i urządzeń (od podpisania umowy/umów z dostawcami do dnia instalacji/rozruchu umożliwiającego rozpoczęcie etapu operacyjnego w odniesieniu do tych maszyn i urządzeń)		
8	Etap operacyjny obejmuje okres od rozpoczęcia naliczania kosztów amortyzacji/umorzenia		

7.2. Plan finansowania projektu

Plan, przedstawiony w formie tabelarycznej, powinien uwzględniać zarówno podział finansowania przedsięwzięcia w poszczególnych latach, jak też proponowaną strukturę finansowania (tj. wkład własny, dofinansowanie z UE oraz inne źródła).

Pod tabelą należy wskazać źródła, które zostały już zapewnione (np. przyznany kredyt) i wskazać przewidywany termin pozyskania źródeł, które nie zostały jeszcze zapewnione (w rozbiściu na poszczególne źródła).

8. Analiza finansowa

8.1. Założenia i metodyka analizy finansowej

Należy wskazać przyjęte na potrzeby analizy wskaźniki makroekonomiczne oraz wyniki wcześniej przeprowadzonych analiz (m.in. analizy rynku, popytu). Konieczne jest przedstawienie i uzasadnienie przyjętej metodyki.

Analiza finansowa powinna zostać przeprowadzona w oparciu o *Wytyczne MRR w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód*, gdzie określono dwie metody (standardowa i złożona), a ich stosowanie uzależnione jest od kategorii projektów, które określone zostały następująco:

Kategoria 1 dotyczy inwestycji, dla których możliwe jest oddzielenie przepływów pieniężnych od ogólnych przepływów pieniężnych beneficjenta (metoda standardowa).

² Jeśli studium wykonywane jest we własnym zakresie należy wpisać w kolumnie „data rozpoczęcia” „nie dotyczy” natomiast w kolumnie „data ukończenia” wpisać datę akceptacji studium przez osobę/organ upoważniony.

³ Analiza kosztów i korzyści zawierać ma analizę finansową, analizę społeczno-gospodarczą, analizę ryzyka i wrażliwości. Okres realizacji należy rozumieć analogicznie do etapu „studium wykonalności”.

Kategoria 2 dotyczy inwestycji, dla których niemożliwe jest rozdzielenie przepływów pieniężnych, zarówno osobno dla kategorii przychodów oraz kosztów, jak i dla obydwu kategorii równocześnie – metoda złożona (model różnicowy).

Podstawowe parametry, które muszą zostać zastosowane w przeprowadzanej analizie to:

- Jeżeli VAT został uznany jako wydatek niekwalifikowalny – w analizie należy uwzględnić ceny netto. Jeżeli VAT został uznany jako wydatek kwalifikowalny – należy zastosować ceny brutto.
- Dla analizy przeprowadzonej w cenach nominalnych- zaleca się stopę dyskontową na poziomie 8%, dla analizy przeprowadzonej w cenach stałych - zaleca się stopę dyskontową na poziomie 5%.
- Okres odniesienia (lata) – należy podać okres jaki został przyjęty do przeprowadzenia analiz: dla sektora energetyki powinien wynosić 15-25 lat.

8.2. Finansowa sytuacja beneficjenta

Na podstawie Sprawozdań finansowych za ostatnie trzy lata należy opisać sytuację finansową beneficjenta, ze szczególnym naciskiem na możliwość sfinansowania ze środków własnych, w deklarowanej we wniosku o dofinansowanie wysokości, przedmiotowej inwestycji oraz pozostałych inwestycji, które są przez beneficjenta już realizowane lub są zaplanowane do realizacji. Należy także odnieść się do mogących wystąpić zakłóceń w procesie przyznawania poszczególnych transz dotacji, jak również skutków mogącego wystąpić niedoszacowania kosztów inwestycji (wraz z możliwościami zaradczymi w tym zakresie, np. możliwość zwiększenia nakładów własnych lub pozyskanie dodatkowych środków itp.).

8.3. Nakłady finansowe na realizację projektu

W punkcie tym należy przedstawić harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji projektu, który powinien zawierać wszystkie nakłady z nim związane, także te, które zostały poniesione przed złożeniem wniosku o dofinansowanie (jeśli dotyczy). Powołując się na kosztorysy i oferty należy je oznaczyć umożliwiając ich identyfikację, na późniejszym etapie, w dokumentacji związanej z realizacją projektu. Harmonogram powinien dostarczać informacji pozwalających na identyfikację:

- kwalifikowalności zaplanowanych wydatków,
- zasadności planowanych wydatków w stosunku do przedmiotu i zakresu projektu.

Harmonogram uwzględniać ma podział wydatków na kategorie zgodne z zapisami *Wytycznych MRR w zakresie kwalifikowania wydatków PO IiŚ* oraz ma być adekwatny do kwot finansowania, określonych w Planie finansowania (pkt 7.2 studium).

8.4. Analiza przepływów finansowych

Należy przedstawić analizę przepływów pieniężnych podczas realizacji projektu, uwzględniającą:

- prognozę przychodów operacyjnych z projektu,
- prognozę kosztów operacyjnych z projektu,
- kapitał obrotowy,
- plan amortyzacji środków trwałych wytworzonych/zakupionych w wyniku realizacji projektu,
- plan spłaty kredytów zaciągniętych na potrzeby projektu,
- rezerwy na nadzwyczajne zmiany wysokości nakładów niezbędne podczas realizacji przedsięwzięcia,
- rachunek zysków i strat,
- rachunek przepływów pieniężnych.

Powyższą analizę należy uzupełnić o analizę przepływów pieniężnych podczas eksploatacji infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu, uwzględniając przedstawione powyżej elementy.

8.5. Wyniki przeprowadzonej analizy finansowej

Należy przedstawić opis wyników przeprowadzonej analizy oraz zaprezentować zestawienie przynajmniej następujących wskaźników:

- określających rentowność inwestycji, niezależnie od sposobu jej finansowania (obowiązkowe dla wszystkich projektów):
  - finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji (FRR/C);
  - finansowa bieżąca wartość netto z inwestycji (FNPV/C);
  - wskaźnik korzyści do kosztów (B/C).
- określających rentowność kapitału krajowego, z uwzględnieniem sposobu finansowania projektu (obligatoryjne wyłącznie dla dużych projektów):
  - finansowa wewnętrzna stopa zwrotu z kapitału (FRR/K);
  - finansowa bieżąca wartość netto z kapitału (FNPV/K).

8.6. Trwałość finansowa inwestycji

Należy wykazać i opisać, na podstawie analizy przepływów finansowych, zdolność beneficjenta do utrzymania rezultatów inwestycji.

8.7. Określenie wartości dofinansowania

Obliczenie wartości dofinansowania odbywa się w oparciu o *rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie udzielenia pomocy publicznej na inwestycje w zakresie budowy i przebudowy sieci dystrybucyjnej gazowej oraz prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego gazowego*.

9. Analiza społeczno-gospodarcza

Analiza ta stwarza możliwości oszacowania kosztów i korzyści projektu z punktu widzenia całej społeczności, a nie jedynie beneficjenta (jak to ma miejsce w przypadku analizy finansowej). Ocena wpływu projektu na otoczenie społeczno-gospodarcze odbywa się poprzez zestawienie korzyści wynikających z realizacji projektu oraz związanych z tym kosztów. W tym celu należy:

- zidentyfikować najważniejsze społeczno-gospodarcze skutki realizacji projektu, czyli korzyści/oszczędności i koszty;
- dokonać ich kwantyfikacji (tj. wyrazić w ujęciu ilościowym), a następnie monetyzacji (tj. wyrazić w ujęciu pieniężnym).

Pełna analiza społeczno-gospodarcza jest obligatoryjna dla dużych projektów (z zastrzeżeniem, że wszystkie korzyści i koszty dają się zmierzyć w jednostkach monetarnych). Natomiast w przypadku projektów nie zaliczanych do dużych można ograniczyć się do analizy jakościowej (tj. pełna analiza społeczno-gospodarcza ma charakter fakultatywny).

Należy opisać:

- metodykę zastosowaną dla przeprowadzenia analizy społeczno-gospodarczej (w tym przede wszystkim sposób przeliczania efektów ekonomicznych kosztów i korzyści na PLN);
- przyjęte założenia, między innymi horyzont czasowy przyjęty do analizy (w przedziale 15-25 lat) oraz społeczną stopę dyskontową;
- wskazać zidentyfikowane główne społeczno-gospodarcze korzyści i koszty;
- wskazać całkowitą wartość poszczególnych korzyści i kosztów (oraz, gdzie możliwe, wartości jednostkowe);
- określić procentowy udział (tj. znaczenie/wagę) poszczególnych korzyści i kosztów we wszystkich zidentyfikowanych korzyściach i kosztach;
- główne ustalenia wynikające z tej analizy (tj. ogólna konkluzja przeprowadzonej analizy, z której wynika rekomendacja dla realizacji projektu bądź brak takiej rekomendacji ze społeczno-gospodarczego punktu widzenia).

Wynikiem analizy ma być wyliczenie przynajmniej następujących wskaźników:

- ekonomiczna stopa zwrotu (ERR),
- ekonomiczna zaktualizowana wartość netto (ENPV),
- wskaźnik korzyści i kosztów (B/C).

Należy również określić wpływ projektu na zatrudnienie. Oceniając ten wpływ, należy podać informacje w układzie ilościowym, tj. liczba utworzonych miejsc pracy, w podziale na:

- miejsca pracy utworzone bezpośrednio,
- miejsca pracy utworzone pośrednio.

Powyższe informacje należy podzielić dodatkowo na miejsca pracy utworzone:

- podczas realizacji projektu – miejsca pracy, które zostały utworzone jako konieczne, niezbędne w związku z zadaniami, jakie należy realizować w związku z wdrażaniem projektu (obsługa finansowo-księgowo, nadzór techniczny, planowanie, sprawozdawczość itp.)
- podczas etapu operacyjnego – miejsca pracy utworzone w związku z koniecznością obsługi efektów bezpośrednich inwestycji – powstałej infrastruktury (operatorzy, konserwatorzy, dodatkowa obsługa administracyjna itp.). Zatrudnienie będzie wymuszone poprzez wzrost mocy produkcyjnych.

Jeśli możliwa będzie kwantyfikacja powyższych informacji w wartościach pieniężnych, mogą one zostać uwzględnione do obliczeń wskaźników ERR i ENPV.

Szczegółowe wytyczne dotyczące metodyki oraz założeń dla analizy społeczno-gospodarczej zostały opisane w rozdziale 8 *Wytycznych MRR w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód*.

10. Analiza ryzyka i wrażliwości

Przeprowadzenie analizy ryzyka i wrażliwości ma na celu oszacowanie trwałości inwestycji. Powinna ona zatem wykazać, w jaki sposób określone czynniki ryzyka wpłyną na wyniki działalności operacyjnej beneficjenta oraz efekty społeczno-gospodarcze.

Należy przedstawić zestawienie i ocenę czynników ryzyka oraz opisać metodykę przeprowadzania analizy uwzględniającą:

- zasady identyfikacji czynników ryzyka,
- doboru zmiennych krytycznych,
- określenia wielkości procentowej zmiany zmiennych krytycznych,
- rozkładu prawdopodobieństwa tych zmiennych, jeśli to jest możliwe.

Analizę należy przeprowadzić w oparciu o dwa scenariusze: podstawowy (o najwyższym prawdopodobieństwie wystąpienia) oraz pesymistyczny, w oparciu o przeprowadzone dla projektu analizy finansową i społeczno-gospodarczą.

Szczegółowe wytyczne dotyczące metodyki oraz założeń dla analizy społeczno-gospodarczej zostały opisane w rozdziale 9 *Wytycznych MRR w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód*.

11. Analiza oddziaływania projektu na środowisko

Należy opisać wpływ na środowisko naturalne istniejącej infrastruktury oraz projektu w trakcie jego realizacji i eksploatacji. Jeżeli wymagana jest Ocena Oddziaływania na Środowisko, należy zamieścić podsumowanie wyników Raportu z Oceny Oddziaływania na Środowisko. Jeśli projekt jest częścią większego przedsięwzięcia należy przedstawić także wpływ całego przedsięwzięcia na środowisko, wraz z podsumowaniem wyników Raportu z Oceny Oddziaływania na Środowisko.